

NARODOWY
BANK POLSKI

Lipiec 2025 r.

Informacja o transakcjach oszukańczych dokonywanych przy użyciu bezgotówkowych instrumentów płatniczych w I kwartale 2025 r.

Lipiec 2025 r.

Informacja o transakcjach oszukańczych dokonywanych przy użyciu bezgotówkowych instrumentów płatniczych w I kwartale 2025 r.

Opracował:

Departament Systemu Płatniczego

Wydział Analiz Instrumentów Płatniczych

Narodowy Bank Polski
00-919 Warszawa
ul. Świętokrzyska 11/21
tel.: +48 22 185 10 00
faks.: +48 22 185 10 10
www.nbp.pl

Niniejsze opracowanie i jego poprzednie edycje dostępne są na stronie internetowej NBP
<https://nbp.pl/system-platniczy/dane-i-analizy/transakcje-oszukancze/>

© Copyright Narodowy Bank Polski, 2025

Spis treści

Wstęp	3
Streszczenie	4
1. Transakcje oszukańcze przy użyciu bezgotówkowych instrumentów płatniczych	5
2. Transakcje oszukańcze przy użyciu kart płatniczych	7
2.1. Transakcje oszukańcze – dane od wydawców kart	8
2.2. Transakcje oszukańcze – dane od agentów rozliczeniowych	15
3. Transakcje oszukańcze dokonane przy użyciu polecenia przelewu	18
Spis wykresów	21
Spis tabel	23

Wstęp

Przygotowywanie materiału pt. *Informacja o transakcjach oszukańczych dokonanych przy użyciu bezgotówkowych instrumentów płatniczych* ma na celu wspomaganie realizacji wynikającego z art. 17 ust. 4 pkt 3 ustawy o Narodowym Banku Polskim zadania Zarządu NBP, jakim jest dokonanie okresowej oceny rozliczeń pieniężnych.

W pierwszym rozdziale materiału zaprezentowano dane o liczbie oraz wartości transakcji oszukańczych dokonanych przy użyciu bezgotówkowych instrumentów płatniczych. Ponadto przedstawiono strukturę transakcji oszukańczych według wykorzystanych instrumentów.

Rozdział drugi dotyczy oszustw kartami płatniczymi. Przedstawiono w nim – z dwóch perspektyw: wydawców kart płatniczych (banków krajowych, spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, oddziałów instytucji kredytowych, instytucji płatniczych) oraz agentów rozliczeniowych – dane o liczbie i wartości oszustw oraz stratach poniesionych przez agentów rozliczeniowych i wydawców tych kart. Zaprezentowano także informacje dotyczące sposobu i miejsca dokonania transakcji oszukańczych oraz ich udziału we wszystkich transakcjach zrealizowanych kartami płatniczymi.

W rozdziale trzecim zawarto natomiast szczegółowe informacje o oszustwach przy użyciu polecenia przelewu, prezentując ich liczbę, wartość oraz sposób realizacji operacji oszukańczych.

Dane od wydawców kart płatniczych i podmiotów prowadzących rachunki płatnicze od I kw. 2024 r. są zbierane i opracowane przez NBP na podstawie rozszerzonej sprawozdawczości, zgodnie z rozporządzeniem EBC¹. Ze względu na zmianę metodyki opracowywania tych danych, przekładającą się na większy niż wcześniej zakres raportowanych informacji (uwzględnienie oszustw wynikających z wykorzystania socjotechniki względem posiadacza karty lub rachunku, który zmanipulowany realizuje płatności), występują różnice między statystykami publikowanymi za okresy do 2023 r. i od 2024 r.

W celu zwiększenia przejrzystości prezentacji informacji z nowej sprawozdawczości na tle danych za poprzednie okresy, statystyki płatności kartami płatniczymi za kwartały począwszy od 2024 r. nie obejmują danych o transakcjach inicjowanych w formie innej niż elektroniczna, tj. transakcji polegających na obciążeniu rachunku przez maila lub telefonicznie (transakcji MO/TO), transakcji wykonywanych w imprinterach oraz zamówień pocztowych. Na wykresach przedstawiających dane od wydawców kart płatniczych, które obejmują więcej niż pięć okresów sprawozdawczych, dane opracowane według nowej metodyki rozróżnione są przerywaną linią.

Metodyka opracowywania danych przekazywanych przez agentów rozliczeniowych nie zmieniła się. Dane z tego źródła za 2024 r. i 2025 r. są w pełni porównywalne z danymi za poprzednie okresy.

¹ Rozporządzenie Europejskiego Banku Centralnego (UE) 2020/2011 z dnia 1 grudnia 2020 r. zmieniające rozporządzenie (UE) nr 1409/2013 w sprawie statystyki płatności (EBC/2013/43) (EBC/2020/59)

Streszczenie

Na podstawie informacji zgromadzonych przez NBP za I kw. 2025 r. można stwierdzić, że:

- Według danych otrzymanych od banków, liczba i wartość transakcji oszukańczych dokonanych przy użyciu bezgotówkowych instrumentów płatniczych (kart płatniczych i polecenia przelewu) zwiększyły się w porównaniu z IV kw. 2024 r. o, odpowiednio, 7,4% i 14,8%. Średnia wartość transakcji oszukańczej wyniosła 1 659,7 zł (była większa o 106,9 zł). Wpływ na wspomniane wzrosty miała wyraźnie większa skala oszustw w poleceniach przelewu.
- Liczba i wartość transakcji oszukańczych stanowiły, odpowiednio, 0,0028% liczby i 0,0010% wartości wszystkich operacji realizowanych kartami płatniczymi i poleceniami przelewu. W danych za I kw. 2025 r. nie sprawozdano żadnych transakcji oszukańczych przy użyciu polecenia zapłaty oraz czeków.
- Według danych przekazanych przez wydawców kart, w I kw. 2025 r. dokonano ponad 90,6 tys. operacji oszukańczych kartami płatniczymi na kwotę ponad 21,9 mln zł, co w porównaniu z IV kw. 2024 r. oznacza wzrost liczby takich transakcji o 4,9% i spadek ich wartości o 11,6%. Udział liczby transakcji oszukańczych we wszystkich transakcjach kartami płatniczymi zwiększył się w porównaniu z poprzednim kwartałem i wyniósł 0,004%, a udział wartości tych transakcji zmniejszył się do 0,008%. Wskaźniki te sugerują, że Polska pozostaje jednym z najbezpieczniejszych krajów w UE pod względem skali oszustw z użyciem kart płatniczych.
- Zgodnie z danymi przekazanymi przez agentów rozliczeniowych, w I kw. 2025 r. dokonano prawie 8,7 tys. operacji oszukańczych przy użyciu kart płatniczych na kwotę ponad 4,3 mln zł, co względem poprzedzającego kwartału oznacza wzrost zarówno liczby takich transakcji (o 51,3%), jak i ich wartości (o 17,4%). Relacja liczby oszustw do liczby wszystkich operacji z użyciem kart płatniczych zwiększyła się do 0,00036%, natomiast analogiczny wskaźnik dla wartości transakcji wyniósł 0,0026%.
- Dominującą część oszustw z użyciem kart płatniczych stanowiły płatności zdalne dokonane poza Polską bez silnego uwierzytelnienia (73,0%). Najmniej oszustw w transakcjach kartami płatniczymi występuje w przypadku płatności zdalnych realizowanych w Polsce tj. z wykorzystaniem silnego uwierzytelnienia.
- W I kw. 2025 r. odnotowano 20 122 oszustwa poleceniem przelewu na kwotę prawie 162 mln zł. W porównaniu z poprzedzającym kwartałem wzrosły liczba (o 20,1%) i wartość (o 19,6%) takich transakcji oszukańczych. W analizowanym okresie oszustwa przy użyciu polecenia przelewu stanowiły 0,00145% liczby i 0,00085% wartości wszystkich płatności z wykorzystaniem tego instrumentu płatniczego. Największy wzrost skali tych oszustw widać między IV kw. 2023 r. a I kw. 2024 r., kiedy to zmieniono metodykę opracowywania danych za okresy od I kw. 2024 r. i w statystykach uwzględniono oszustwa polegające na zmanipulowaniu płatnika. W I kw. 2025 r. takie transakcje oszukańcze stanowiły 80,6% wartości wszystkich oszustw poleceniem przelewu.

1. Transakcje oszukańcze przy użyciu bezgotówkowych instrumentów płatniczych

Z danych otrzymanych od instytucji prowadzących rachunki płatnicze i wydawców kart za I kw. 2025 r. wynika, że liczba oraz wartość transakcji oszukańczych dokonanych kartami płatniczymi i poleceniami przelewu zwiększyła się w porównaniu z IV kw. 2024 r. o, odpowiednio, 7,4% i 14,8% (tabele 1 i 2). W analizowanym okresie nie odnotowano transakcji oszukańczych z wykorzystaniem polecenia zapłaty oraz czeków.

Za wzrost wartości transakcji oszukańczych ogółem odpowiada większa wartość transakcji oszukańczych dokonanych poleceniem przelewu. W oszustwach za 2024 r. podmioty sprawozdawały, zgodnie z nową metodyką, bardzo dużą wartość operacji, do których dokonania płatników nakłonili oszuści stosując metody socjotechniki (podszywając się np. za pracownika banku, policjanta, doradcę inwestycyjnego). Oszustwa takie przeważały również w I kw. 2025 r. Średnia wartość transakcji oszukańczej w tym kwartale wyniosła 1 659,7 zł (tabela 2).

Tabela 1. Liczba operacji oszukańczych dokonanych przy użyciu bezgotówkowych instrumentów płatniczych w IV kw. 2024 r. i I kw. 2025 r. – dane od dostawców usług płatniczych

Operacje oszukańcze	2024 Q4	2025 Q1	Zmiana %	Udział %
Karty płatnicze	86 421	90 675	4,9%	81,8%
Polecenie przelewu	16 757	20 122	20,1%	18,2%
Ogółem	103 178	110 797	7,4%	100,0%

Źródło: opracowanie NBP na podstawie danych od dostawców usług płatniczych

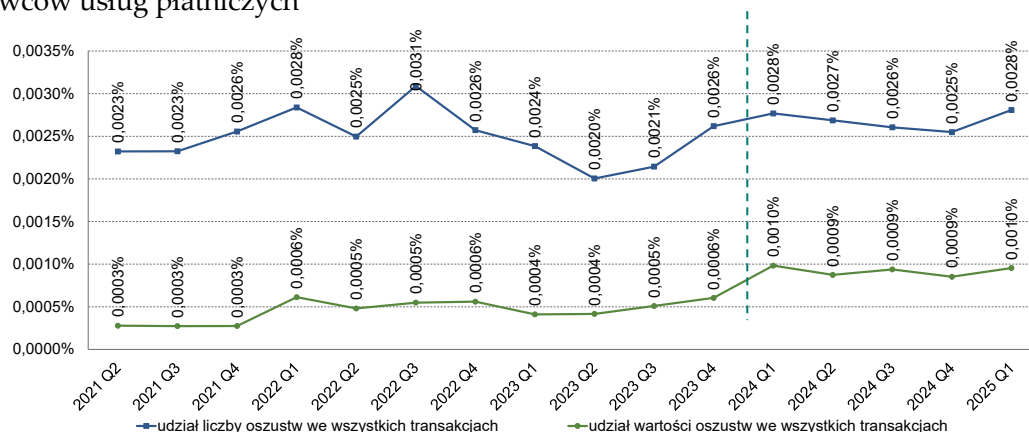
Tabela 2. Wartość operacji oszukańczych dokonanych przy użyciu bezgotówkowych instrumentów płatniczych w IV kw. 2024 r. i I kw. 2025 r. – dane od dostawców usług płatniczych

Operacje oszukańcze	2024 Q4	2025 Q1	Zmiana %	Udział %	Średnia 2024 Q4	Średnia 2025 Q1
Karty płatnicze	24 785 679	21 911 838	-11,6%	11,9%	286,8	241,7
Polecenie przelewu	135 422 016	161 975 596	19,6%	88,1%	8 081,5	8 049,7
Ogółem	160 207 695	183 887 434	14,8%	100,0%	1 552,7	1 659,7

Źródło: opracowanie NBP na podstawie danych od dostawców usług płatniczych

Udziały liczby i wartości oszustw we wszystkich transakcjach dokonanych kartami płatniczymi oraz poleceniami przelewu zwiększyły się w I kw. 2025 r. Od wielu lat obydwa wskaźniki utrzymują się na niskim poziomie i są one mniejsze niż w przypadku większości krajów UE (wykres 1).

Wykres 1. Udziały liczby i wartości operacji oszukańczych we wszystkich transakcjach kartami płatniczymi oraz poleceniach przelewu w okresie II kw. 2021 r. – I kw. 2025 r. – dane od dostawców usług płatniczych

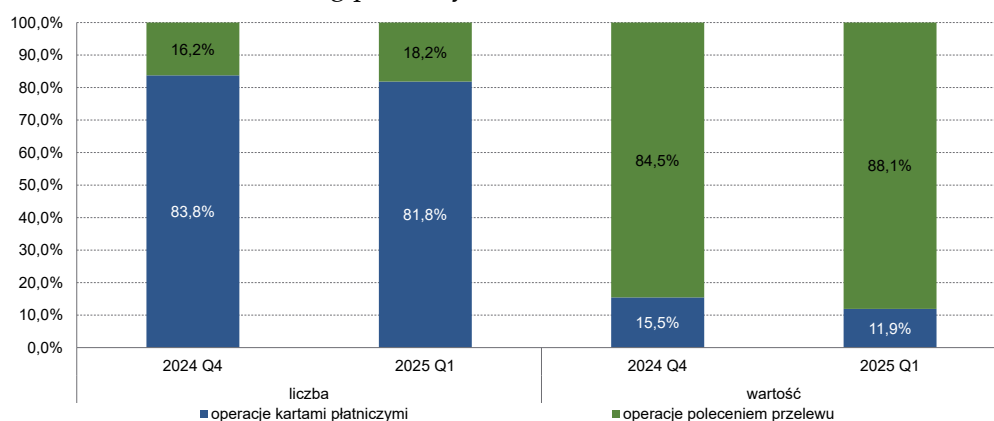

Uwaga: dane od I kwartału 2024 r. nie są porównywalne z danymi za wcześniejsze okresy sprawozdawcze ze względu na szerszy zakres rodzajów transakcji oszukańczych raportowanych przez dostawców usług płatniczych za te kwartały.

Źródło: opracowanie NBP na podstawie danych od dostawców usług płatniczych

W analizowanym okresie transakcje oszukańcze z wykorzystaniem kart płatniczych stanowiły 81,8% ogólnej liczby oszustw dokonanych przy użyciu bezgotówkowych instrumentów płatniczych oraz 11,9% ich wartości. Natomiast udziały te dla płatności oszukańczych realizowanych poleceniami przelewu wyniosły, odpowiednio, 18,2% i 88,1% (wykres 2).

Wykres 2. Struktura operacji oszukańczych dokonanych przy użyciu poszczególnych bezgotówkowych instrumentów płatniczych według liczby i wartości w IV kw. 2024 r. i I kw. 2025 r. – dane od dostawców usług płatniczych

Źródło: opracowanie NBP na podstawie danych od dostawców usług płatniczych

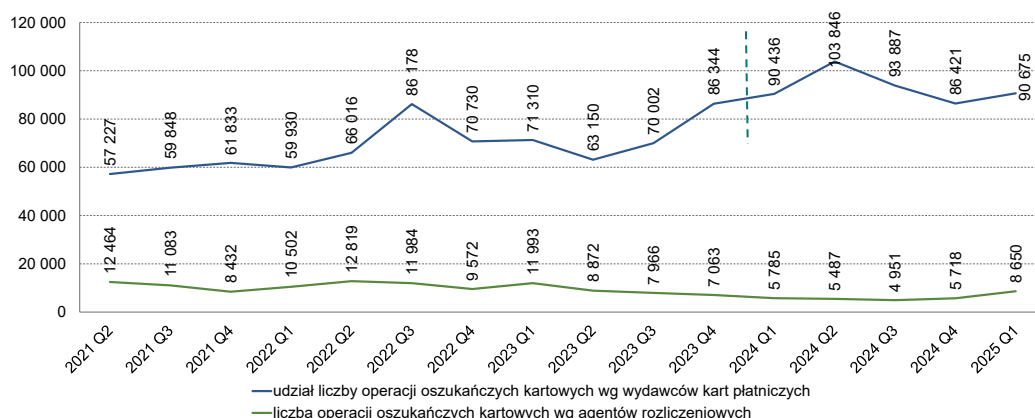
2. Transakcje oszukańcze przy użyciu kart płatniczych

Dane o oszustwach z użyciem kart płatniczych przekazywane są do NBP przez:

- podmioty wydające karty płatnicze (głównie banki krajowe),
- agentów rozliczeniowych.

Z uwagi na różny zakres oszustw dokonanych kartami płatniczymi, które są ujmowane w sprawozdaniach tych podmiotów, występuje trwała rozbieżność w statystykach opracowywanych na podstawie danych przekazywanych do NBP przez agentów rozliczeniowych oraz wydawców kart płatniczych (wykres 3).

Wykres 3. Liczba operacji oszukańczych sprawozdawanych przez wydawców kart płatniczych i agentów rozliczeniowych za okresy II kw. 2021 r. – I kw. 2025 r.

Uwaga: dane przekazane przez wydawców kart płatniczych za okres od I kw. 2024 r. do I kw. 2025 r. nie są porównywalne z danymi za wcześniejsze okresy sprawozdawcze ze względu na szerszy zakres rodzajów transakcji oszukańczych raportowanych przez podmioty za te kwartały.

Źródło: opracowanie NBP na podstawie danych od wydawców kart płatniczych i agentów rozliczeniowych

Dane od wydawców kart płatniczych nie obejmują transakcji oszukańczych dokonanych w Polsce kartami wydanymi w innych krajach. Natomiast dane dla kart płatniczych przekazywane przez agentów rozliczeniowych nie uwzględniają:

- transakcji dokonanych w bankomatach kartami skradzionymi lub kartami sfałszowanymi,
- transakcji oszukańczych dokonanych poza granicami kraju kartami wydanymi w Polsce.

W I kw. 2025 r. w zakresie operacji oszukańczych z wykorzystaniem kart odnotowano:

- według danych otrzymanych od wydawców kart — wzrost ich liczby o 4,8% (do 90,7 tys.) i spadek wartości o 11,6% (do 21,9 mln zł,
- według danych otrzymanych od agentów rozliczeniowych — wzrost ich liczby o 51,3% (do 8,6 tys.) i wartości o 17,4% (do 4,3 mln zł).

2.1. Transakcje oszukańcze – dane od wydawców kart

Przekazywane przez wydawców kart dane o operacjach oszukańczych przy użyciu kart płatniczych dotyczą oszustw dokonanych w Polsce i poza jej granicami kartami wydаныmi przez te podmioty. Według danych opracowanych zgodnie z obowiązującą od 2024 r. metodyką, w I kw. 2025 r. dokonano 90 675 operacji oszukańczych kartami płatniczymi na kwotę 21 912 tys. zł. Straty poniesione przez wydawców kart wyniosły 6 599 tys. zł, co stanowiło 30,1% wartości transakcji oszukańczych dokonanych kartami płatniczymi w analizowanym okresie. Dominującą część pozostałych strat ponieśli posiadacze kart płatniczych.

W porównaniu z IV kwartałem 2024 r. nastąpił:

- wzrost o 4,9% liczby i spadek o 11,6% wartości oszustw dokonanych kartami płatniczymi (tabele 3 i 4);
- wzrost udziału strat poniesionych przez banki w wartości transakcji oszukańczych o 9,3 pkt. procentowego (wykres 4).

Tabela 3. Liczba operacji oszukańczych dokonanych w IV kw. 2024 r. i I kw. 2025 r. – dane od wydawców kart

Operacje oszukańcze	2024 Q4	2025 Q1	Zmiana %	Udział %
Karty zgubione / skradzione	4 595	4 874	6,1%	5,4%
Karty nieotrzymane	0	0	-	0,0%
Karty sfalszowane	769	1 161	51,0%	1,3%
Kradzież danych karty	44 440	44 102	-0,8%	48,6%
Modyfikacja zlecenia płatniczego przez oszusta	197	45	-77,2%	0,1%
Nakłonienie płatnika do dokonania płatności kartą	1 649	2 866	73,8%	3,2%
Inne	34 771	37 627	8,2%	41,5%
Ogółem	86 421	90 675	4,9%	100,0%

Uwaga: dane o udziale transakcji nie sumują się do 100% ze względu na zaokrąglenia.

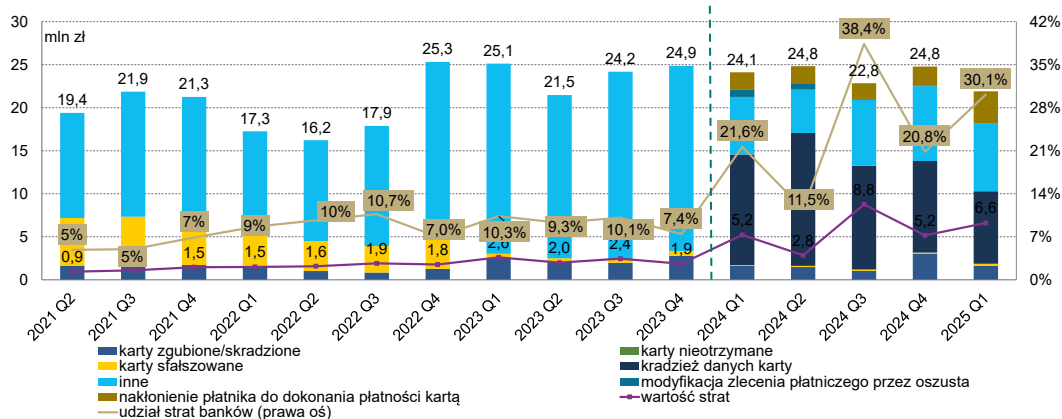
Źródło: opracowanie NBP na podstawie danych od wydawców kart

Tabela 4. Wartość operacji oszukańczych dokonanych w IV kw. 2024 r. i I kw. 2025 r. (w zł) – dane od wydawców kart

Operacje oszukańcze	2024 Q4	2025 Q1	Zmiana %	Udział %	Średnia 2024 Q4	Średnia 2025 Q1
Karty zgubione / skradzione	3 049 405	1 644 552	-46,1%	7,5%	663,6	337,4
Karty nieotrzymane	0	0	-	0,0%	-	-
Karty sfalszowane	106 887	214 357	100,5%	1,0%	139,0	184,6
Kradzież danych karty	10 644 513	8 429 282	-	38,5%	-	191,1
Modyfikacja zlecenia płatniczego przez oszusta	117 298	2 329	-	0,0%	-	51,8
Nakłonienie płatnika do dokonania płatności kartą	2 176 844	3 708 239	-	16,9%	-	1 293,9
Inne	8 690 732	7 913 079	-8,9%	36,1%	249,9	210,3
Ogółem	24 785 679	21 911 838	-11,6%	100,0%	286,8	241,7

Źródło: opracowanie NBP na podstawie danych od wydawców kart

Wykres 4. Wartość operacji oszukańczych dokonanych z wykorzystaniem kart płatniczych oraz wartość strat poniesionych przez wydawców kart w okresie II kw. 2021 r. – I kw. 2025 r. w podziale na rodzaje operacji oszukańczych – dane od wydawców kart

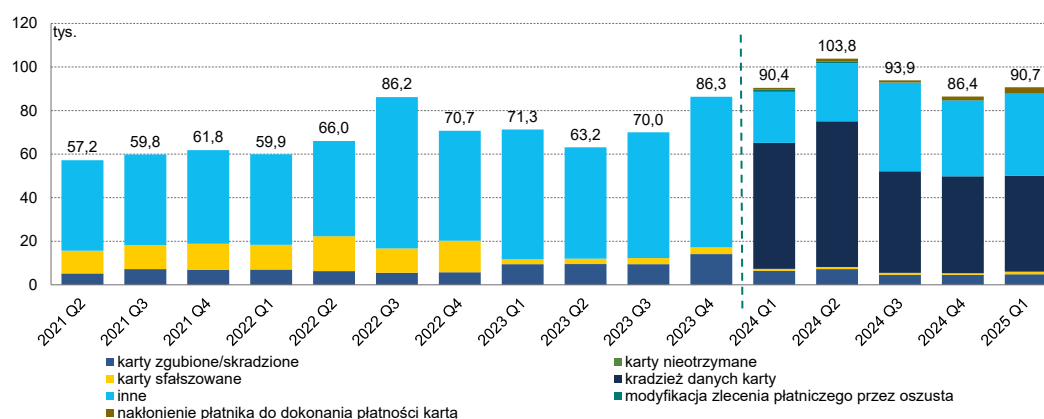

Uwaga: dane za okres od I kw. 2024 r. do I kw. 2025 r. nie są porównywalne z danymi za wcześniejsze okresy sprawozdawcze ze względu na szerszy zakres rodzajów transakcji oszukańczych raportowanych przez podmioty za te kwartały. Nowe rodzaje transakcji oszukańczych uwzględnione w danych od 2024 r. to: kradzież danych karty, modyfikacja zlecenia płatniczego przez oszusta oraz nakłonienie płatnika do dokonania płatności kartą.

Źródło: opracowanie NBP na podstawie danych od wydawców kart

Przy porównywaniu statystyk za kwartały począwszy od 2024 r. z danymi za poprzednie okresy należy uwzględnić, że dane za te kwartały obejmują szerszy zakres oszustw, tj. transakcje oszukańcze polegające na kradzieży danych karty, modyfikacji zlecenia płatniczego przez oszusta oraz nakłonieniu płatnika do dokonania płatności kartą.

Wykres 5. Liczba operacji oszukańczych dokonanych przy użyciu kart płatniczych w okresie II kw. 2021 r. – I kw. 2025 r. w podziale na rodzaje operacji oszukańczych – dane od wydawców kart

Uwaga: dane za okres od I kw. 2024 r. do I kw. 2025 r. nie są porównywalne z danymi za wcześniejsze okresy sprawozdawcze ze względu na szerszy zakres rodzajów transakcji oszukańczych raportowanych przez podmioty za te kwartały. Nowe rodzaje transakcji oszukańczych uwzględnione w danych od 2024 r. to: kradzież danych karty, modyfikacja zlecenia płatniczego przez oszusta oraz nakłonienie płatnika do dokonania płatności kartą.

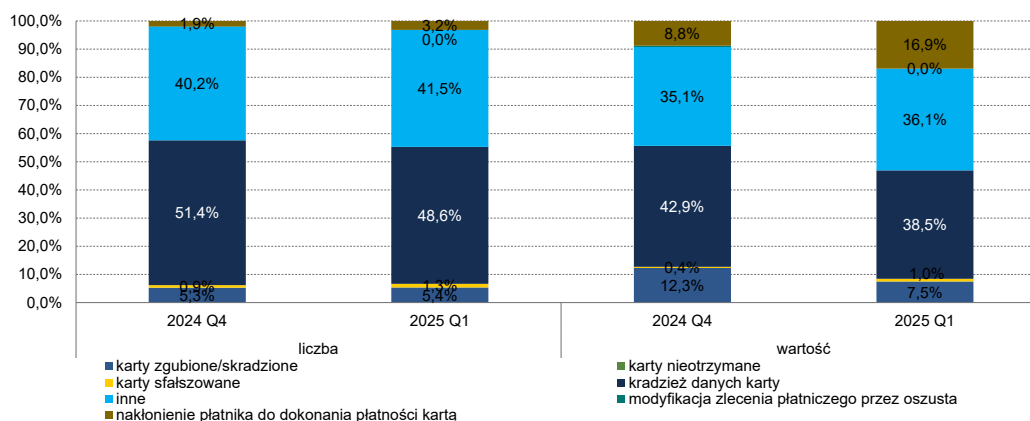
Źródło: opracowanie NBP na podstawie danych od wydawców kart

Z informacji przekazanych przez wydawców kart wynika, że w I kw. 2025 r.:

- dominowały oszustwa w kategorii kradzież danych karty, w której banki przekazują informacje głównie o transakcjach dokonanych z przewłaszczeniem danych karty płatniczej bez jej fizycznej obecności; oszustwa te stanowiły 48,6% transakcji oszukańczych kartami płatniczymi wydanych przez banki krajowe (44 102 przypadki na łączną kwotę 8 429 tys. zł);
- udział oszustw kartami zgubionymi lub skradzionymi wyniósł 5,4% (4 874 przypadki, 1 645 tys. zł);
- oszustwa dokonane przez nakłonienie płatnika do dokonania płatności kartą stanowiły 3,2% oszustw (2 866 przypadków, 3 708 tys. zł);
- oszustwa kartami sfalszowanymi – 1,3% oszustw (1 161 przypadków, 214 tys. zł);
- operacje polegające na modyfikacji zlecenia płatniczego przez oszusta – 0,05% oszustw (45 przypadków, 2,3 tys. zł);
- oszustw przy użyciu kart nieotrzymanych nie odnotowano.

Ponadto 37 627 oszustw na łączną kwotę 7 913 tys. zł banki przypisały do kategorii inne (stanowiły one 41,5% wszystkich transakcji oszukańczych kartami płatniczymi).

Wykres 6. Struktura operacji oszukańczych dokonanych kartami płatniczymi według liczby i wartości w IV kw. 2024 r. i I kw. 2025 r. – dane od wydawców kart

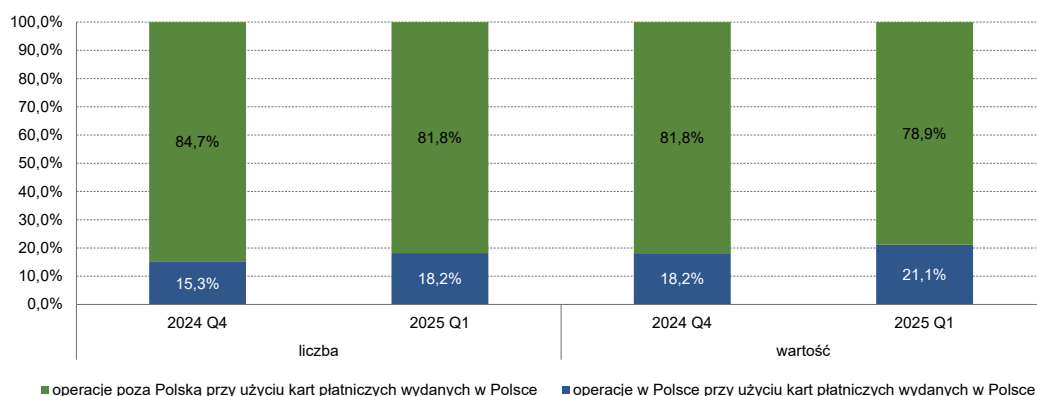

Uwaga: dane o strukturze transakcji nie sumują się do 100% ze względu na zaokrąglenia.

Źródło: opracowanie NBP na podstawie danych od wydawców kart

Wśród transakcji oszukańczych dokonanych przy użyciu kart płatniczych wydanych w Polsce dominują operacje dokonane za granicą. W analizowanym okresie operacje te stanowiły 81,8% liczby i 78,9% wartości transakcji oszukańczych (wykres 7). W I kw. 2025 r. poza granicami kraju dokonano 74 177 transakcji oszukańczych takimi kartami płatniczymi, podczas gdy w Polsce 16 498 (wykres 8). Pod względem wartości odnotowanych oszustw proporcja ta była niewiele mniejsza: transakcje dokonane poza Polską – 17,3 mln zł, a w kraju – 4,6 mln zł (wykres 9).

Wykres 7. Struktura operacji oszukańczych dokonanych kartami płatniczymi według liczby i wartości w IV kw. 2024 r. i I kw. 2025 r. – dane od wydawców kart

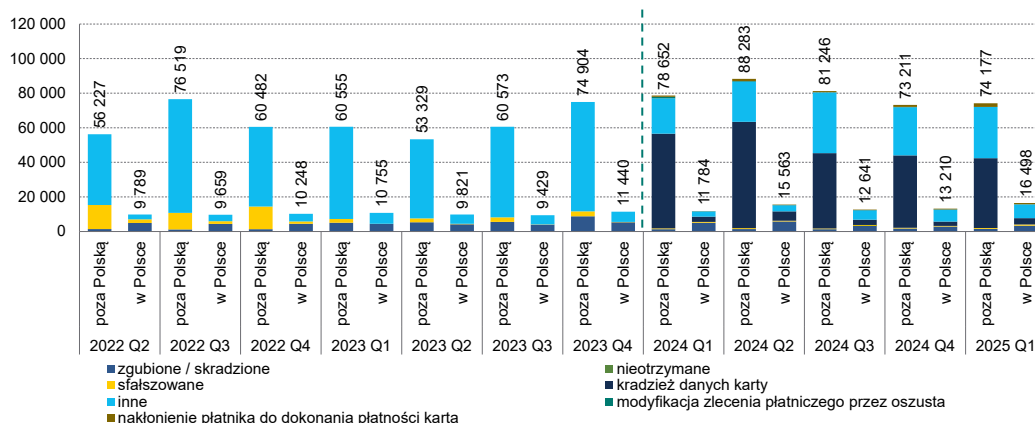

Źródło: opracowanie NBP na podstawie danych od wydawców kart

Wpływ na większą liczbę zagranicznych transakcji oszukańczych w porównaniu z liczbą transakcji dokonywanych w Polsce mają przede wszystkim następujące uwarunkowania:

- Oszuści skupiają się na, będących akceptantami, podmiotach prowadzących działalność wysokiego ryzyka, np. organizujących gry hazardowe lub obrót kryptowalutami. Podmioty te często wybierają zagranicznych agentów rozliczeniowych, gdyż mają oni niższe niż agenci krajowi standardy dokonywanej przed zawarciem umowy oceny wiarygodności kontrahenta. W praktyce oznacza to, że transakcje oszukańcze mogą być dokonywane w Polsce, ale ponieważ agent rozliczeniowy jest zarejestrowany za granicą, w sprawozdaniach wydawców kart są one klasyfikowane jako transakcje zagraniczne.
- Duża liczba kart płatniczych wydanych przez banki z Polski jest podpięta do aplikacji, portali i stron internetowych, których właścicielami są zagraniczne podmioty, w tym świadczące usługi streamingowe i transportowe. W związku z tym wycieki danych od tych podmiotów lub ataki hakerskie na nie mogą skutkować użyciem danych klientów i ich kart płatniczych w transakcjach oszukańczych realizowanych poza Polską.

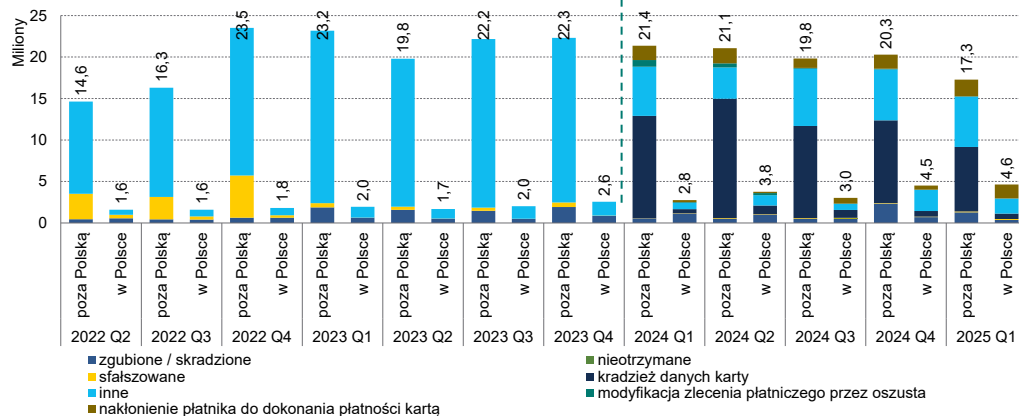
Wykres 8. Struktura operacji oszukańczych dokonanych kartami płatniczymi w podziale na rodzaje oszustw według liczby operacji w okresie II kw. 2022 r. – I kw. 2025 r. – dane od wydawców kart

Uwaga: dane za okres od I kw. 2024 r. do I kw. 2025 r. nie są porównywalne z danymi za wcześniejsze okresy sprawozdawcze ze względu na szerszy zakres rodzajów transakcji oszukańczych raportowanych przez podmioty za te kwartały. Nowe rodzaje transakcji oszukańczych uwzględnione w danych od 2024 r. to: kradzież danych karty, modyfikacja zlecenia płatniczego przez oszusta oraz nakłonienie płatnika do dokonania płatności kartą.

Źródło: opracowanie NBP na podstawie danych od wydawców kart

Wykres 9. Struktura operacji oszukańczych dokonanych kartami płatniczymi w podziale na rodzaje oszustw według wartości operacji w okresie II kw. 2022 r. – I kw. 2025 r. – dane od wydawców kart

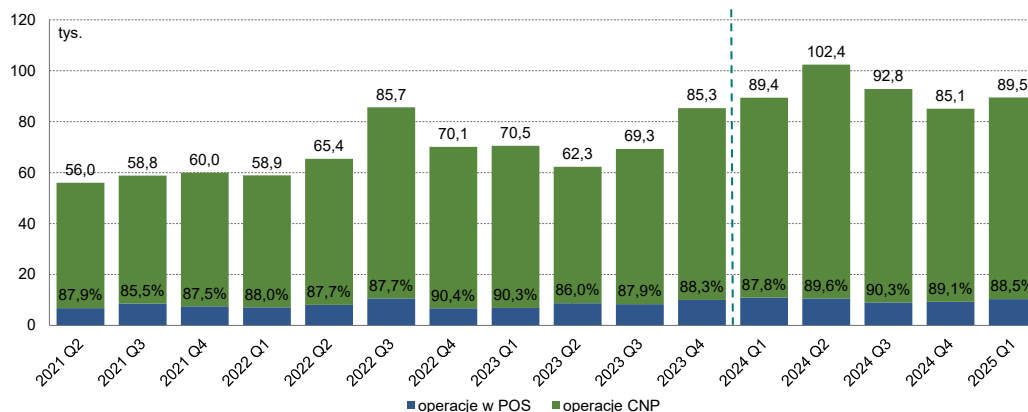

Uwaga: dane za okres od I kw. 2024 r. do I kw. 2025 r. nie są porównywalne z danymi za wcześniejsze okresy sprawozdawcze ze względu na szerszy zakres rodzajów transakcji oszukańczych raportowanych przez podmioty za te kwartały. Nowe rodzaje transakcji oszukańczych uwzględnione w danych od 2024 r. to: kradzież danych karty, modyfikacja zlecenia płatniczego przez oszusta oraz nakłonienie płatnika do dokonania płatności kartą.

Źródło: opracowanie NBP na podstawie danych od wydawców kart

Dominujący udział wśród oszukańczych transakcji bezgotówkowych stanowią płatności realizowane bez fizycznego użycia karty (typu CNP), np. w sklepach internetowych. W I kw. 2025 r. pod względem liczby oraz wartości stanowiły one, odpowiednio, 88,5% i 86,1% bezgotówkowych transakcji oszukańczych dokonanych kartami płatniczymi (wykresy 10 i 11).

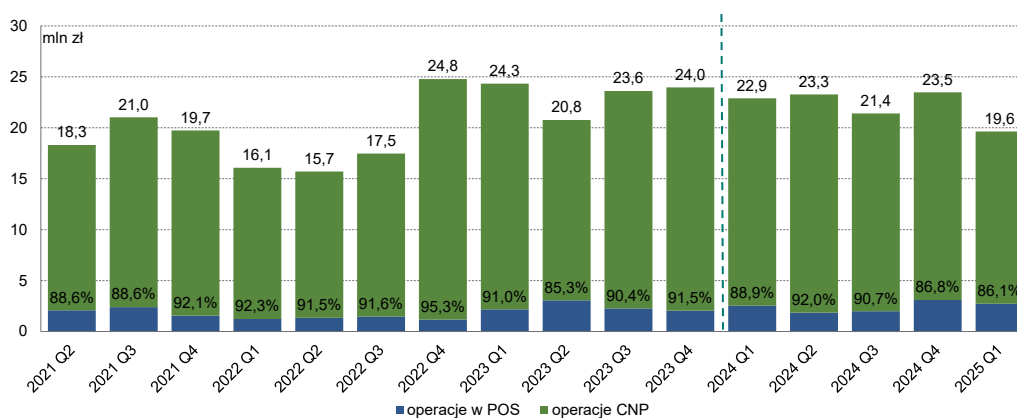
Wykres 10. Struktura liczby bezgotówkowych operacji oszukańczych dokonanych w okresie II kw. 2021 r. – I kw. 2025 r. w podziale na dokonane w terminalach POS i operacje CNP – dane od wydawców kart

Uwaga: dane za okres od I kw. 2024 r. do I kw. 2025 r. nie są porównywalne z danymi za wcześniejsze okresy sprawozdawcze ze względu na szerszy zakres rodzajów transakcji oszukańczych raportowanych przez podmioty za te kwartały.

Źródło: opracowanie NBP na podstawie danych od wydawców kart

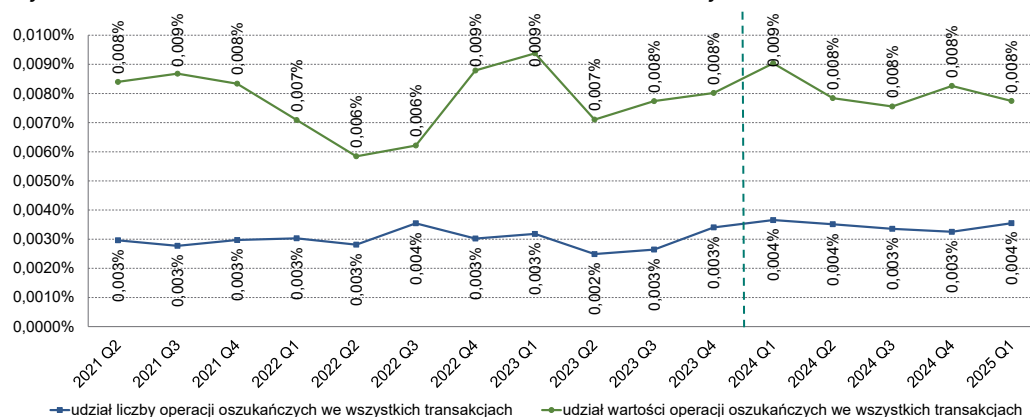
Wykres 11. Struktura wartości bezgotówkowych operacji oszukańczych dokonanych w okresie II kw. 2021 r. – I kw. 2025 r. w podziale na dokonane w terminalach POS i operacje CNP – dane od wydawców kart

Uwaga: dane za okres od I kw. 2024 r. do I kw. 2025 r. nie są porównywalne z danymi za wcześniejsze okresy sprawozdawcze ze względu na szerszy zakres rodzajów transakcji oszukańczych raportowanych przez banki za te kwartały.

Źródło: opracowanie NBP na podstawie danych od wydawców kart

W I kw. 2025 r. transakcje oszukańcze kartami płatniczymi stanowiły 0,004% liczby i 0,008% wartości transakcji (gotówkowych i bezgotówkowych) dokonanych tymi instrumentami płatniczymi wydanych przez podmioty raportujące do NBP. Porównanie tych danych z analogicznymi wskaźnikami dla innych krajów UE pozwala stwierdzić, że Polska od wielu lat jest jednym z najbezpieczniejszych krajów pod względem skali oszustw realizowanych z wykorzystaniem kart płatniczych (wykres 12).

Wykres 12. Udziały liczby i wartości operacji oszukańczych we wszystkich transakcjach kartami płatniczymi w okresie II kw. 2021 r. – I kw. 2025 r. – dane od wydawców kart

Uwaga: dane za okres od I kw. 2024 r. do I kw. 2025 r. nie są porównywalne z danymi za wcześniejsze okresy sprawozdawcze ze względu na szerszy zakres rodzajów transakcji oszukańczych raportowanych przez podmioty za te kwartały.

Źródło: opracowanie NBP na podstawie danych od wydawców kart

W I kw. 2025 r. największy udział w liczbie operacji oszukańczych z użyciem kart płatniczych miały transakcje zdalne dokonane poza Polską bez użycia silnego uwierzytelnienia (*Strong Customer Authentication, SCA*) – 73,0%. Najmniej liczną grupę transakcji oszukańczych z wykorzystaniem kart płatniczych stanowią transakcje zdalne z wykorzystaniem SCA przeprowadzone w Polsce – 1,5% wszystkich oszustw (tabela 5). Dane te potwierdzają, że stosowanie określonego w dyrektywie PSD2², wymogu silnego uwierzytelniania dla płatności kartą znacząco przyczynia się do ograniczenia oszustw w płatnościach realizowanych w Polsce³ i w innych krajach Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG).

Tabela 5. Najczęściej występujące operacje oszukańcze kartami płatniczymi w podziale na rodzaj operacji oraz terytorium ich dokonania w I kw. 2025 r. – dane od wydawców kart

	Liczba operacji		Wartość operacji	
	w Polsce	poza Polską	w Polsce	poza Polską
1. Wypłata gotówki kartami płatniczymi	1,0%	0,3%	8,9%	1,5%
2. Operacje płatnicze zrealizowane kartami inicjowane w formie elektronicznej	17,2%	81,5%	12,3%	77,4%
2.1 Niezdalne z użyciem SCA	2,2%	0,7%	4,0%	3,0%
2.2 Niezdalne bez użycia SCA	6,6%	2,0%	1,7%	5,1%
2.3 Zdalne z użyciem SCA	1,5%	6,9%	3,1%	22,9%
2.4 Zdalne bez użycia SCA	7,1%	73,0%	4,8%	55,2%

Uwaga: dane o strukturze operacji nie sumują się do 100% ze względu na zaokrąglenia.

Źródło: opracowanie NBP na podstawie danych od wydawców kart

² Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2366 z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego, zmieniająca dyrektywy 2002/65/WE, 2009/110/WE, 2013/36/UE i rozporządzenie (UE) nr 1093/2010 oraz uchylająca dyrektywę 2007/64/WE; <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32015L2366&from=EN>

³ W Polsce stosowanie silnego uwierzytelnienia regulują przepisy ustawy o usługach płatniczych z dnia 19 sierpnia 2011 r. (Dz.U.2024 poz. 30), w której zaimplementowano wymogi dyrektywy PSD2.

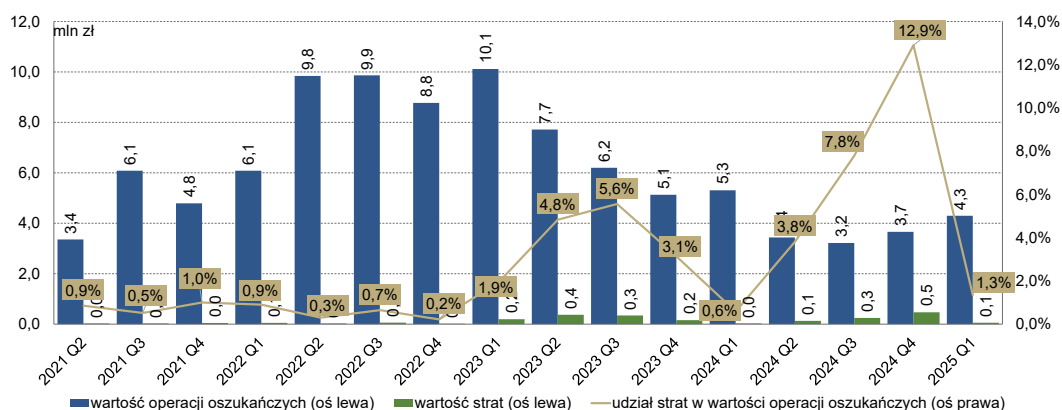
2.2. Transakcje oszukańcze – dane od agentów rozliczeniowych

W I kw. 2025 r., według danych pochodzących od agentów rozliczeniowych, odnotowano 8 650 operacji oszukańczych dokonanych kartami płatniczymi na kwotę 4 301 tys. zł (wykresy 13 i 14). Straty poniesione przez agentów rozliczeniowych i akceptantów wyniosły, odpowiednio, 1,3% (57,8 tys. zł) i 15,7% (676,3 tys. zł) wartości oszustw zrealizowanych w tym okresie z wykorzystaniem tego instrumentu płatniczego.

W porównaniu z IV kw. 2024 r. nastąpił:

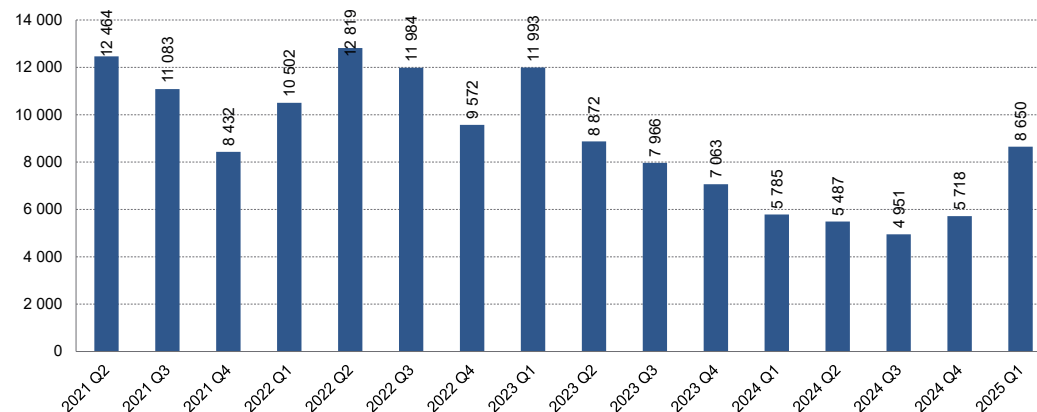
- wzrost o 51,3% liczby (znacznie większa liczba transakcji oszukańczych na niewielkie kwoty) i o 17,4% wartości oszustw dokonanych kartami,
- spadek udziału strat poniesionych przez agentów rozliczeniowych w wartości transakcji oszukańczych o 11,6 pkt. procentowego.

Wykres 13. Wartość operacji oszukańczych dokonanych przy użyciu kart płatniczych oraz wartość strat poniesionych przez agentów rozliczeniowych w okresie II kw. 2021 r. – I kw. 2025 r. – dane od agentów rozliczeniowych

Źródło: opracowanie NBP na podstawie danych od agentów rozliczeniowych

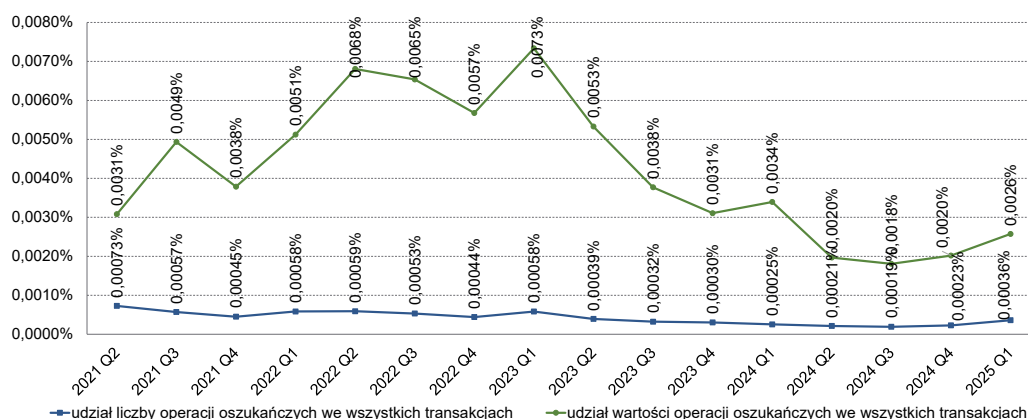
Wykres 14. Liczba operacji oszukańczych dokonanych przy użyciu kart płatniczych w okresie II kw. 2021 r. – I kw. 2025 r. – dane od agentów rozliczeniowych

Źródło: opracowanie NBP na podstawie danych od agentów rozliczeniowych

Udziały transakcji oszukańczych w liczbie oraz wartości operacji zrealizowanych kartami płatniczymi zwiększyły się względem poprzedniego kwartału. W I kw. 2025 r. wskaźniki te osiągnęły, odpowiednio, 0,00039% i 0,0026% (wykres 15).

Wykres 15. Udziały liczby i wartości operacji oszukańczych we wszystkich transakcjach kartami płatniczymi w okresie II kw. 2021 r. – I kw. 2025 r. – dane od agentów rozliczeniowych

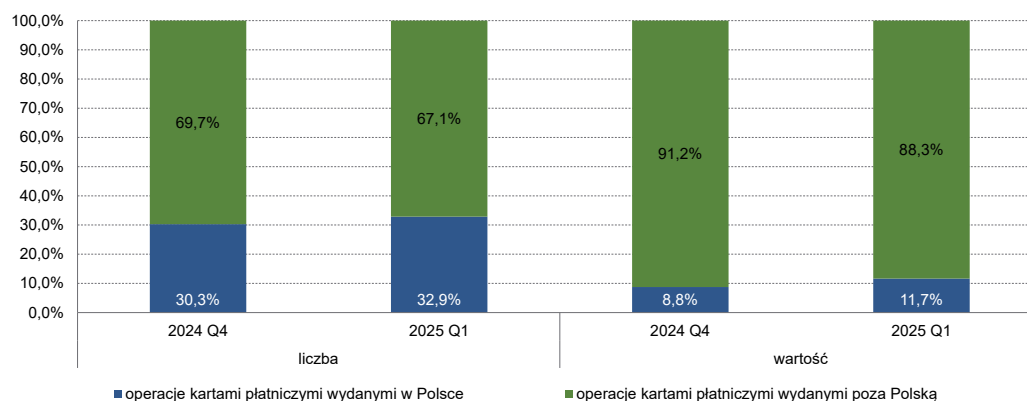

Źródło: opracowanie NBP na podstawie danych od agentów rozliczeniowych

Porównując powyższe wskaźniki z danymi dotyczącymi transakcji oszukańczych dla innych krajów UE, można stwierdzić, że Polska ma jedno z najniższych w UE relacje transakcji oszukańczych do ogólnej liczby i wartości transakcji kartami płatniczymi.

Wśród operacji oszukańczych duży udział miały transakcje dokonane kartami płatniczymi wydanymi poza Polską. Pod względem liczby stanowiły one 67,1%, natomiast pod względem wartości 88,3% takich operacji (wykres 16).

Wykres 16. Struktura operacji oszukańczych dokonanych przy użyciu kart płatniczych według liczby i wartości w IV kw. 2024 r. i I kw. 2025 r. – dane od agentów rozliczeniowych

Źródło: opracowanie NBP na podstawie danych od agentów rozliczeniowych

Dostępne dane (tabela 6) wskazują, że większość transakcji oszukańczych (pod względem ich liczby) zrealizowanych przy użyciu kart płatniczych wydanych poza Polską to transakcje

kartowe dokonane bez ich fizycznego udziału (*card not present*, CNP – 73,2%). W przypadku transakcji oszukańczych przy użyciu kart wydanych w Polsce udział ten był niższy i w I kw. 2025 r. wyniósł 57,6%. Wartość transakcji oszukańczych typu CNP stanowiła 82,1% oraz 85,8% oszukańczych transakcji dokonanych kartami wydanyymi, odpowiednio, poza Polską oraz w Polsce (wykres 17). Wpływ na to ma wykorzystywanie w EOG standardu EMV (Europay, Mastercard, Visa) oraz silnego uwierzytelniania, które znacznie utrudniają dokonywanie transakcji oszukańczych w terminalach POS, tj. płatności oszukańczych z fizycznym udziałem karty.

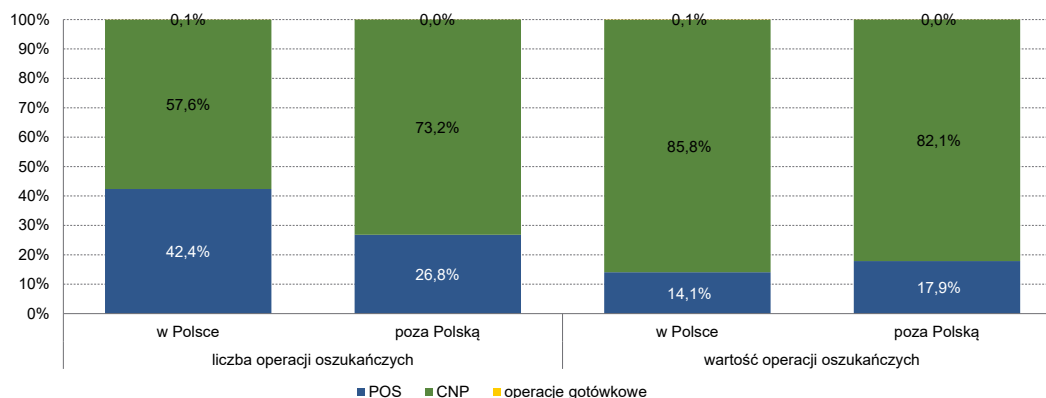
Tabela 6. Liczba i wartość operacji oszukańczych dokonanych przy użyciu kart płatniczych w I kw. 2025 r. – dane od agentów rozliczeniowych

Operacje oszukańcze	Operacja kartami wydanymi w Polsce		Operacja kartami wydanymi poza Polską		Ogółem	
	operacje	udział %	operacje	udział %	operacje	udział %
Liczba operacji oszukańczych						
W urządzeniach akceptujących karty płatnicze (terminale POS)	1 205	42,4%	1 556	26,8%	2 761	31,9%
w tym: operacje zbliżeniowe	1 139	40,0%	1 132	19,5%	2 271	26,3%
Card Not Present (CNP)	1 637	57,6%	4 249	73,2%	5 886	68,0%
Operacje gotówkowe	2	0,1%	1	0,0%	3	0,0%
Ogółem	2 844	100,0%	5 806	100%	8 650	100%
Wartość operacji oszukańczych w złotych						
W urządzeniach akceptujących karty płatnicze (terminale POS)	70 706	14,1%	678 514	17,9%	749 220	17,4%
w tym: operacje zbliżeniowe	45 059	9,0%	176 191	4,6%	221 250	5,1%
Card Not Present (CNP)	430 690	85,8%	3 120 019	82,1%	3 550 709	82,6%
Operacje gotówkowe	410	0,1%	450	0,0%	860	0,0%
Ogółem	501 806	100%	3 798 983	100%	4 300 789	100%

Uwaga: dane o udziale transakcji nie sumują się do 100% ze względu na zaokrąglenia.

Źródło: opracowanie NBP na podstawie danych od agentów rozliczeniowych

Wykres 17. Struktura operacji oszukańczych dokonanych przy użyciu kart płatniczych w I kw. 2025 r. – dane od agentów rozliczeniowych (karty wydane w Polsce i poza Polską)

Uwaga: dane o strukturze transakcji nie sumują się do 100% ze względu na zaokrąglenia.

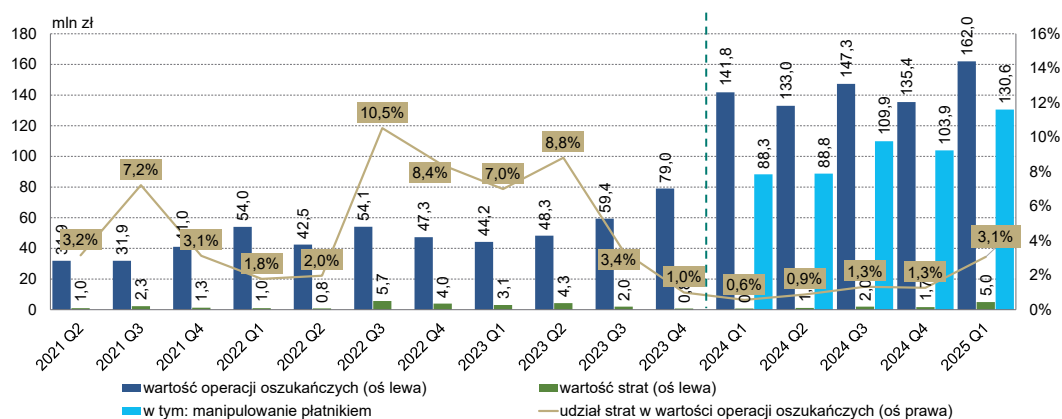
Źródło: opracowanie NBP na podstawie danych od agentów rozliczeniowych

3. Transakcje oszukańcze dokonane przy użyciu polecenia przelewu

W I kw. 2025 r. odnotowano 20 122 oszustwa przy użyciu polecenia przelewu, na łączną kwotę 161 975 596 zł. W porównaniu z IV kw. 2024 r. nastąpił wzrost o 20,1% liczby i o 19,6% wartości transakcji oszukańczych realizowanych tym instrumentem płatniczym (wykresy 18 i 19).

Dane przekazywane do NBP przez instytucje prowadzące rachunki płatnicze od 2024 r. obejmują oszustwa powstałe w wyniku naklonienia zmanipulowanego płatnika do realizacji przelewu. Oszustwa te w I kw. 2025 r. (15 337 operacji o wartości 130 569 703 zł) stanowiły 80,6% wartości oraz 76,2% liczby wszystkich transakcji oszukańczych dokonanych w tym okresie. Liczba oszustw będących wynikiem manipulacji płatnikiem zwiększyła się o 20,7% w porównaniu z IV kw. 2024 r., a ich wartość o 25,6%.

Wykres 18. Wartość operacji oszukańczych dokonanych z wykorzystaniem polecenia przelewu oraz wartość strat poniesionych przez dostawców usług płatniczych w okresie II kw. 2021 r. – I kw. 2025 r.

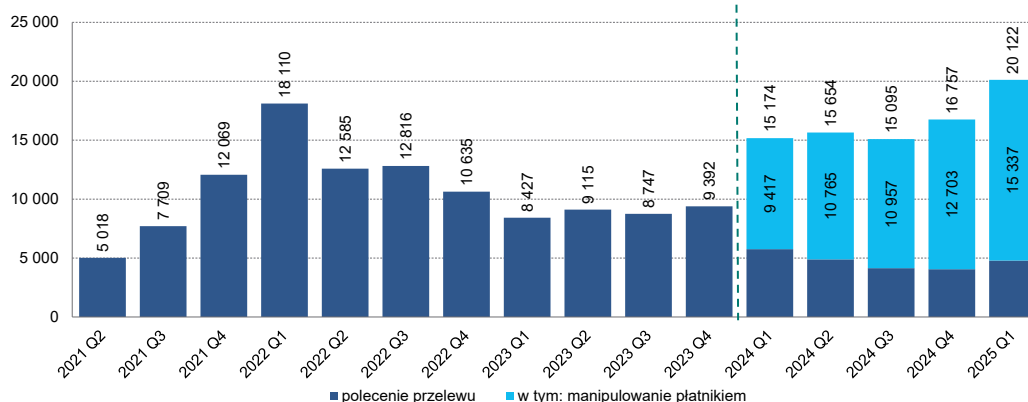

Uwaga: dane za okres od I kw. 2024 r. do I kw. 2025 r. nie są porównywalne z danymi za wcześniejsze okresy sprawozdawcze ze względu na szerszy zakres rodzajów transakcji oszukańczych raportowanych przez podmioty za te kwartały. Dane od 2024 r. uwzględniają oszustwa powstałe w wyniku zmanipulowania płatnika przez oszusta.

Źródło: opracowanie NBP na podstawie danych od dostawców usług płatniczych

Straty poniesione przez dostawców usług płatniczych z tytułu oszustw dokonanych przy użyciu polecenia przelewu wyniosły 4 960 tys. zł, co stanowiło 3,1% wartości transakcji oszukańczych odnotowanych w I kw. 2025 r. z wykorzystaniem wspomnianego elektronicznego instrumentu płatniczego. W porównaniu z IV kw. 2024 r. udział ten wzrósł o 1,8 pp. Oznacza to, że w Polsce dominującą część strat z tytułu transakcji oszukańczych z użyciem polecenia przelewu ponoszą posiadacze rachunków płatniczych.

Wykres 19. Liczba operacji oszukańczych dokonanych z wykorzystaniem polecenia przelewu w okresie II kw. 2021 r. – I kw. 2025 r. – dane od dostawców usług płatniczych

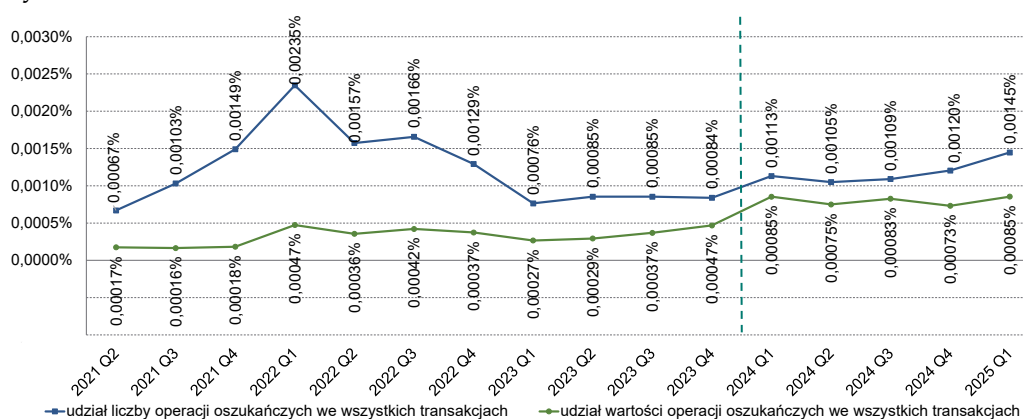

Uwaga: dane za okres od I kw. 2024 r. do I kw. 2025 r. nie są porównywalne z danymi za wcześniejsze okresy sprawozdawcze ze względu na szerszy zakres rodzajów transakcji oszukańczych raportowanych przez podmioty za te kwartały. Dane od 2024 r. uwzględniają oszustwa powstałe w wyniku zmanipulowania płatnika przez oszusta.

Źródło: opracowanie NBP na podstawie danych od dostawców usług płatniczych

Średnia wartość oszukańczego polecenia przelewu zrealizowanego w I kw. 2025 r. wyniosła 8 050 zł (spadek o 0,4% względem poprzedzającego kwartału). W analizowanym okresie udziały transakcji oszukańczych w liczbie i wartości wszystkich płatności poleceniem przelewu zwiększyły się do, odpowiednio, 0,00145% oraz 0,00085% (wykres 20). Wskaźniki te nadal jednak były niższe niż w większości krajów UE.

Wykres 20. Udziały liczby i wartości operacji oszukańczych we wszystkich transakcjach polecenia przelewu w okresie II kw. 2021 r. – I kw. 2025 r. – dane od dostawców usług płatniczych

Uwaga: dane za okres od I kw. 2024 r. do I kw. 2025 r. nie są porównywalne z danymi za wcześniejsze okresy sprawozdawcze ze względu na szerszy zakres rodzajów transakcji oszukańczych raportowanych przez podmioty za te kwartały. Dane od 2024 r. uwzględniają oszustwa powstałe w wyniku zmanipulowania płatnika przez oszusta.

Źródło: opracowanie NBP na podstawie danych od dostawców usług płatniczych

Liczbowo najwięcej transakcji oszukańczych dokonuje się w przeglądarkach internetowych oraz w dedykowanych aplikacjach (tabela 7). W I kw. 2024 r. stanowiły one, odpowiednio, 65,1% oraz 32,3% wszystkich oszustw zrealizowanych poleceniem przelewu. Nieco inaczej wyglądała struktura tych oszustw pod względem ich wartości – 88,6% przypada na transakcje dokonane w przeglądarkach internetowych, a 5,6% w dedykowanych aplikacjach.

Tabela 7. Liczba operacji oszukańczych dokonanych przy użyciu polecenia przelewu w IV kw. 2024 r. i I kw. 2025 r. – dane od dostawców usług płatniczych

Operacje oszukańcze	2024 Q4	2025 Q1	Zmiana%	Udział % 2025 Q1
Liczba operacji oszukańczych				
przeglądarka internetowa	11 766	13 091	11,3%	65,1%
dedykowana aplikacja	4444	6495	46,2%	32,3%
inny sposób	141	113	-19,9%	0,6%
kanal telefoniczny	0	0	0,0%	0,0%
inicjowane w formie papierowej	397	408	2,8%	2,0%
inicjowane w innej formie	9	15	66,7%	0,1%
Ogółem	16 757	20 122	20,1%	100,0%
Wartość operacji oszukańczych w złotych				
przeglądarka internetowa	118 266 756	143 547 443	21,4%	88,6%
dedykowana aplikacja	7 839 620	9 012 758	15,0%	5,6%
inny sposób	531 808	605 424	13,8%	0,4%
kanal telefoniczny	0	0	0,0%	0,0%
inicjowane w formie papierowej	8 706 752	8 658 890	-0,5%	5,3%
inicjowane w innej formie	77 080	151 080	96,0%	0,1%
Ogółem	135 422 016	161 975 596	19,6%	100,0%

Uwaga: dane o strukturze operacji nie sumują się do 100% ze względu na zaokrąglenia.

Źródło: opracowanie NBP na podstawie danych od dostawców usług płatniczych

Spis wykresów

Wykres 1. Udziały liczby i wartości operacji oszukańczych we wszystkich transakcjach kartami płatniczymi oraz poleceniach przelewu w okresie II kw. 2021 r. – I kw. 2025 r. – dane od dostawców usług płatniczych	6
Wykres 2. Struktura operacji oszukańczych dokonanych przy użyciu poszczególnych bezgotówkowych instrumentów płatniczych według liczby i wartości w IV kw. 2024 r. i I kw. 2025 r. – dane od dostawców usług płatniczych.....	6
Wykres 3. Liczba operacji oszukańczych sprawozdawanych przez wydawców kart płatniczych i agentów rozliczeniowych za okresy II kw. 2021 r. – I kw. 2025 r.....	7
Wykres 4. Wartość operacji oszukańczych dokonanych z wykorzystaniem kart płatniczych oraz wartość strat poniesionych przez wydawców kart w okresie II kw. 2021 r. – I kw. 2025 r. w podziale na rodzaje operacji oszukańczych – dane od wydawców kart.....	9
Wykres 5. Liczba operacji oszukańczych dokonanych przy użyciu kart płatniczych w okresie II kw. 2021 r. – I kw. 2025 r. w podziale na rodzaje operacji oszukańczych – dane od wydawców kart	9
Wykres 6. Struktura operacji oszukańczych dokonanych kartami płatniczymi według liczby i wartości w IV kw. 2024 r. i I kw. 2025 r. – dane od wydawców kart.....	10
Wykres 7. Struktura operacji oszukańczych dokonanych kartami płatniczymi według liczby i wartości w IV kw. 2024 r. i I kw. 2025 r. – dane od wydawców kart.....	11
Wykres 8. Struktura operacji oszukańczych dokonanych kartami płatniczymi w podziale na rodzaje oszustw według liczby operacji w okresie II kw. 2022 r. – I kw. 2025 r. – dane od wydawców kart.....	12
Wykres 9. Struktura operacji oszukańczych dokonanych kartami płatniczymi w podziale na rodzaje oszustw według wartości operacji w okresie II kw. 2022 r. – I kw. 2025 r. – dane od wydawców kart	12
Wykres 10. Struktura liczby bezgotówkowych operacji oszukańczych dokonanych w okresie II kw. 2021 r. – I kw. 2025 r. w podziale na dokonane w terminalach POS i operacje CNP – dane od wydawców kart	13
Wykres 11. Struktura wartości bezgotówkowych operacji oszukańczych dokonanych w okresie II kw. 2021 r. – I kw. 2025 r. w podziale na dokonane w terminalach POS i operacje CNP – dane od wydawców kart	13
Wykres 12. Udziały liczby i wartości operacji oszukańczych we wszystkich transakcjach kartami płatniczymi w okresie II kw. 2021 r. – I kw. 2025 r. – dane od wydawców kart.....	14
Wykres 13. Wartość operacji oszukańczych dokonanych przy użyciu kart płatniczych oraz wartość strat poniesionych przez agentów rozliczeniowych w okresie II kw. 2021 r. – I kw. 2025 r. – dane od agentów rozliczeniowych.....	15

Wykres 14. Liczba operacji oszukańczych dokonanych przy użyciu kart płatniczych w okresie II kw. 2021 r. – I kw. 2025 r. – dane od agentów rozliczeniowych.....	15
Wykres 15. Udziały liczby i wartości operacji oszukańczych we wszystkich transakcjach kartami płatniczymi w okresie II kw. 2021 r. – I kw. 2025 r. – dane od agentów rozliczeniowych	16
Wykres 16. Struktura operacji oszukańczych dokonanych przy użyciu kart płatniczych według liczby i wartości w IV kw. 2024 r. i I kw. 2025 r. – dane od agentów rozliczeniowych.....	16
Wykres 17. Struktura operacji oszukańczych dokonanych przy użyciu kart płatniczych w I kw. 2025 r. – dane od agentów rozliczeniowych (karty wydane w Polsce i poza Polską).....	17
Wykres 18. Wartość operacji oszukańczych dokonanych z wykorzystaniem polecenia przelewu oraz wartość strat poniesionych przez dostawców usług płatniczych w okresie II kw. 2021 r. – I kw. 2025 r.....	18
Wykres 19. Liczba operacji oszukańczych dokonanych z wykorzystaniem polecenia przelewu w okresie II kw. 2021 r. – I kw. 2025 r. – dane od dostawców usług płatniczych	19
Wykres 20. Udziały liczby i wartości operacji oszukańczych we wszystkich transakcjach polecenia przelewu w okresie II kw. 2021 r. – I kw. 2025 r. – dane od dostawców usług płatniczych.....	19

Spis tabel

Tabela 1. Liczba operacji oszukańczych dokonanych przy użyciu bezgotówkowych instrumentów płatniczych w IV kw. 2024 r. i I kw. 2025 r. – dane od dostawców usług płatniczych.....	5
Tabela 2. Wartość operacji oszukańczych dokonanych przy użyciu bezgotówkowych instrumentów płatniczych w IV kw. 2024 r. i I kw. 2025 r. – dane od dostawców usług płatniczych	5
Tabela 3. Liczba operacji oszukańczych dokonanych w IV kw. 2024 r. i I kw. 2025 r. – dane od wydawców kart	8
Tabela 4. Wartość operacji oszukańczych dokonanych w IV kw. 2024 r. i I kw. 2025 r. (w zł) – dane od wydawców kart	8
Tabela 5. Najczęściej występujące operacje oszukańcze kartami płatniczymi w podziale na rodzaj operacji oraz terytorium ich dokonania w I kw. 2025 r. – dane od wydawców kart.....	14
Tabela 6. Liczba i wartość operacji oszukańczych dokonanych przy użyciu kart płatniczych w I kw. 2025 r. – dane od agentów rozliczeniowych.....	17
Tabela 7. Liczba operacji oszukańczych dokonanych przy użyciu polecenia przelewu w IV kw. 2024 r. i I kw. 2025 r. – dane od dostawców usług płatniczych	20

nbp.pl

